

ფრიდრიხ ნიცშე

Friedrich Nietzsche

ანტიქრისტი

წყევლა ქრისტიანობას

გამომცემლობა „აქტი“

თბილისი / 2024

მთარგმნელი: ვახტანგ გორგიშელი

რედაქტორი: გიორგი თავაძე

კორექტორი: ლიზი ქოპილაშვილი

გამომცემელი: გიზო ცაცუა

მესამე გამოცემა

გამომცემლობა „აქტი“, 2024

ვებ-გვერდი: AKTI.GE

©iBooks

© გამომცემლობა „აქტი“

ISBN 978-9941-8-6659-3

სარჩევი

წინასიტყვაობა.....	4
ანტიქრისტე.....	6
კანონი ქრისტიანობის წინააღმდეგ.....	133

წინასიტყვაობა

ეს წიგნი მხოლოდ რჩეულებს ეკუთვნის. შესაძლოა, მათგან ჯერ არავინ მოვლენია ქვეყნიერებას. შესაძლოა, მათ რიცხვში ისინი იყვნენ, რომლებიც ჩემს „ზარატუსტრას“ გაიგებენ. როგორ შევერეოდი იმ ადამიანებს, რომლებსაც უკვე დღეს უსმენენ სხვები? – მე მხოლოდ ზეგინდელი დღე მეკუთვნის. ზოგიერთნი სიკვდილის შემდგომ იბადებიან.

მე ძალზე კარგად ვიცნობ პირობებს, რომლებშიც ჩემი ესმით (და მაშინ კი უკვე აუცილებლად მიგებენ). ჩემს სერიოზულობასა და ვნებას რომ გაუძლოთ, სულიერ საკითხებში სისასტიკემდე პატიოსნებაა საჭირო. მწვერვალებზე ცხოვრებას მიჩვეულნი უნდა იყოთ და თანამედროვე პოლიტიკისა და ნაციონალური ეგოიზმის უბადრუკ ლაყობას გემოდან უმზიროთ. გულგრილად უნდა იქცეთ და არასოდეს იკითხოთ, ჭეშმარიტებას სარგებლობა მოაქვს თუ ის ბედისწერად იქცევა ადამიანისთვის... აუცილებელია სიძლიერიდან შობილი

სწრაფვა საკითხებისკენ, რომლებზეც დღეს ვერავის ყოფნის გამბედაობა, მამაცობა აკრძალულის მიმართ; წინასწარგანსაზღვრულობა ლაბირინთში არსებობისკენ, შვიდკეცა მარტოობის გამოცდილება, ახალი ყურები ახალი მუსიკისთვის, ახალი თვალები ყველაზე შორეულისთვის, ახალი სინდისი ჭეშმარიტებათათვის, რომლებიც დღემდე დამუნჯებული იყო. და ნება მაღალი სტილის ეკონომიისთვის: საკუთარი ძალების, საკუთარი აღმაფრენის დარაზმვა. საკუთარი თავის პატივისცემა; საკუთარი თავის სიყვარული; საკუთარი თავის უპირობო თავისუფლება...

ამგვარად, მხოლოდ ასეთნი არიან ჩემი მკითხველი, ჩემი ჭეშმარიტი მკითხველი, ჩემი წინასწარგანსაზღვრული მკითხველი. რა საქმე მაქვს დანარჩენებთან? – დანარჩენი მხოლოდ კაცობრიობაა. – კაცობრიობაზე მაღლა უნდა დადგე ძალით, სულის სიმადლით, სიძულვილით...

ფრიდრიხ ნიცშე

1.

საკუთარ თავს შევხედოთ. ჩვენ ჰიპერბორეელები ვართ. ჩვენ საკმარისად კარგად ვიცით, რამდენად შორს ვცხოვრობთ დანარჩენებისგან. „ვერც ხმელეთითა და ვერც წყლით იპოვი გზას ჰიპერბორეელებისკენ“ – წერდა ჯერ კიდევ პინდარე ჩვენ შესახებ.² ჩრდილოეთს, ყინულს, სიკვდილს მიღმაა ჩვენი ცხოვრება, ჩვენი ბედნიერება... ჩვენ მივაგენით ბედნიერებას, ვიპოვეთ გზა, მოვძებნეთ გამოსავალი ათასწლოვანი ლაბირინთიდან. *სხვამ* ვინ იპოვა იგი? – ნუთუ თანამედროვე ადამიანმა? – „მე არ ვიცი გზა აქეთ ან იქით. მე ვარ ყველაფერი, რამაც არ იცის გზა აქეთ ან იქით“, – ოხრავს თანამედროვე ადამიანი. ჩვენ ავად ვიყავით ამ თანამედროვეობით, ავად ვიყავით ამ ბარმაცი სა-

1. ჰიპერბორეელები – შორეულ ჩრდილოეთში მცხოვრები მითური ხალხი, რომელიც ბედნიერად და უზრუნველად ცხოვრობდა – რედაქტორის შენიშვნა.

2. პინდარე, „მეათე პითიური ოდა“, 29-30 – მთარგმნელის შენიშვნა.

მყაროთი, ლაჩრული კომპრომისით, თანამედროვე „კი“-სა და „არა“-ს მთელი ზნეობრივი უწმინდურებით. ეს შემწყნარებლობა, გულის Igeur,³ რომელიც ყველაფერს „პატიობს“, რადგან ყველაფერი „ესმის“, ჩვენზე ისე მოქმედებს, როგორც სიროკო⁴. უმჯობესია ყინულებს შორის ცხოვრება, ვიდრე თანამედროვე ზნეობათა თბილ მონაბერში!.. ჩვენ საკმარისად გამბედავები ვიყავით, არ დაგვიზოგავს არც საკუთარი თავი და არც სხვები, მაგრამ დიდხანს არ ვიცოდით, *საითკენ* მიგვემართა ჩვენი გამბედაობა. პირქუშნი ვიყავით, ფატალისტებს გვიწოდებდნენ. *ჩვენი* ბედისწერა იყო სისავსე, დაძაბულობა, ძალების მოკრება. ელვა და საქმე გვჭირდებოდა, უძღურთა ბედნიერებისგან – „მორჩილებისგან“ – შორს ვრჩებოდით. ჩვენ ირგვლივ ტექდა და ქუხდა; ბუნება, რომელიც თავად ჩვენ ვართ, წყვიადმა მოიცვა, რადგან არ გაგვაჩნდა გზა. ჩვენი ბედნიერების ფორმულა: „დიახ“, „არა“, სწორი ხაზი, მიზანი...

2.

რა არის კარგი? – ყველაფერი, რაც ადამიანში ზრდის ძალაუფლების განცდას, ნებას ძალაუფლებისკენ, თავად ძალაუფლებას.

რა არის ცუდი? – ყველაფერი, რაც სისუსტიდან მომდინარეობს.

რა არის ბედნიერება? – მზარდი ძალაუფლების განცდა, გადალახული წინააღმდეგობის განცდა.

3. სიფართე, დიდსულოვნება (ფრ.) – მთ.

4. სიროკო – ცხელი და მშრალი ძლიერი ქარი, რომელიც აფრიკიდან სამხრეთ ევროპის მიმართულებით უბერავს – რედ.

არა კმაყოფილება, არამედ უფრო მეტი ძალა-
უფლება; არა მშვიდობა ნებისმიერ ფასად, არამედ ომი;
არა სიქველე, არამედ გაწაფულობა (სიქველე რენესან-
სის სტილში, *virtù*, მორალისგან თავისუფალი სიქველე).

სუსტები და წარუმატებლები უნდა დაიღუპონ: ესაა
მოყვასისადმი *ჩვენი* სიყვარულის პირველი დებულება.
ამ საქმეში მათ უნდა წავეხმაროთ კიდეც.

რა არის ყველა მანკიერებაზე უფრო მავნე? – ქმე-
დითი თანაგრძნობა ყველა წარუმატებლისა და სუსტი-
სადმი, ანუ ქრისტიანობა.

3.

ჩემი პრობლემა ის კი არაა, თუ რა ჩაანაცვლებს კა-
ცობრიობას ცოცხალ არსებათა თანმიმდევრულ რიგში
(ადამიანი დასასრულია), არამედ ის, თუ ადამიანის რა
სახეობა უნდა გამოვიყვანოთ და ვისურვოთ, როგორც
უფრო მეტად ფასეული, სიცოცხლის უფრო მეტად ღი-
რსი და უფრო მყარი მომავლის მქონე.

ეს უფრო მეტად ფასეული სახეობა არაერთხელ არ-
სებობდა წარსულში, მაგრამ მხოლოდ როგორც ბედნი-
ერი შემთხვევითობა, როგორც გამონაკლისი და არა-
სოდეს, როგორც წინასწარგანზრახული რამ. პირიქით,
მისი ყველაზე მეტად ეშინოდათ. დღემდე იგი თითქმის
საშინელის სინონიმი იყო და მის წინაშე არსებული ში-
შიდან გამომდინარე სურდათ, გამოჰყავდათ და იღებ-
დნენ სრულიად საპირისპირო ადამიანის სახეობას:
შინაური ცხოველის, ჯოგური ცხოველის, ავადმყოფი
ცხოველის – ქრისტიანის...

4.

კაცობრიობა არ წარმოადგენს განვითარებას უკეთესის, უფრო ძლიერის, უფრო მაღლისკენ, როგორც ამისი დღემდე სწამთ. „პროგრესი“ მხოლოდ თანამედროვე იდეაა, ანუ ყალბი იდეა. დღევანდელი ევროპელი საკუთარი ღირებულებით გაცილებით დაბლა დგას აღორძინების ეპოქის ევროპელზე. განვითარება სულაც არ ნიშნავს ამაღლებას, განმტკიცებას ან გაძლიერებას.

მეორე მხრივ, დედამიწის სხვადასხვა ნაწილში და განსხვავებული კულტურების წიაღში გვხვდება ცალკეული შემთხვევების უწყვეტი წარმატებების სერია, რის ხარჯზეც ვლინდება ის, რაც, ფაქტობრივად, უფრო მაღალი სახეობაა და რაც მთელ კაცობრიობასთან მიმართებით თავისებურ ზეადამიანს წარმოადგენს. ასეთი ბედნიერი შემთხვევითობები ყოველთვის ხდებოდა და, ალბათ, ყოველთვის მოხდება. ხოლო კეთილსასურველ გარემოებებში ასეთი ილბლიანი შესაძლოა მთელი თაობები, ტომები და ერები აღმოჩნდნენ.

5.

არ არის საჭირო ქრისტიანობის მორთვა და მოკაზმვა: მან სამკვდრო-სასიცოცხლო ომი გამოუცხადა ადამიანის ამ უმაღლეს სახეობას, მან უარი თქვა ამ ტიპის ყველა ძირითად ინსტინქტზე, რომლებიდანაც მან ბოროტების, ბოროტი ადამიანის ცნება გამოწურა. ძლიერი ადამიანი უვარგის ადამიანად, „განკიცხულად“ იქცა. ქრისტიანობამ დაიჭირა ყველა სუსტის, დამცირებულისა და წარუმატებლის მხარე. ძლიერი ცხოვრების შენარჩუნების ინსტინქტებისადმი დაპირისპირებიდან

კანონი ქრისტიანობის წინააღმდეგ⁸⁷

დამტკიცებულია ხსნის დღეს,
პირველი წლის პირველ დღეს
(– 1888 წლის 30 სექტემბერს ყალბი წელთაღრიცხვით)

*სასიკვდილო ომი მანკიერების წინააღმდეგ:
მანკიერება ქრისტიანობაა*

პირველი დებულება. – ყოველგვარი სახის არაბუნებრივობა მანკიერია. ყველაზე უფრო მანკიერი ადამიანი მღვდელია. იგი არაბუნებრივობას ასწავლის. მღვდლების წინააღმდეგ საჭირო არაა მიზეზების მოყვანა, მათ საპყრობილე ესაჭიროებათ.

მეორე დებულება. – ღვთისმსახურებაში ნებისმიერი სახით მონაწილეობა საზოგადოებრივ ზნეობაზე თავდასხმაა. პროტესტანტების მიმართ უფრო მეტი სიმკაცრეა საჭირო, ვიდრე კათოლიკეების მიმართ, ლი-

87. რედაქტორის თარგმანი.

ბერალი პროტესტანტების მიმართ უფრო მეტად, ვიდრე ორთოდოქსი პროტესტანტების მიმართ. დამნაშავეობის ხარისხი ქრისტიანში მით უფრო იზრდება, რაც უფრო ახლოსაა ის მეცნიერებასთან. შესაბამისად, დამნაშავეთა შორის დამნაშავე – ეს *ფილოსოფოსია*.

მესამე დებულება. – დაწყებული ადგილი, სადაც ქრისტიანობამ თავისი ბასილისკოს კვერცხები გამოჩეკა, უნდა აღიგავოს პირისაგან მიწისა⁸⁸. როგორც დედამიწის ბილწი ადგილი, ის მომავალი თაობებისთვის საზარელი უნდა იყოს. იქ შხამიან გველებს უნდა ამრავლებდნენ.

მეოთხე დებულება. – უბიწოების ქადაგება არაბუნებრივობისადმი საჯარო მოწოდებაა. ყოველგვარი ზიზღი სქესობრივი ცხოვრების მიმართ, ცნება „უსუფთავო“-ს მეშვეობით მისი გაუწმინდურების ყოველი მცდელობა არის ნამდვილი ცოდვა ცხოვრების წმინდა სულის წინაშე.

მეხუთე დებულება. – ერთ მაგიდასთან მღვდელთან ერთად ჭამა თვითგარიყვის ტოლფასია. ამით ადამიანი პატიოსანი საზოგადოებიდან საკუთარ თავს განკვეთს. მღვდელი *ჩვენი* ჩანდალაა. იგი კანონგარეშედ უნდა გამოცხადდეს, უნდა აშიმშილონ, ყველა სახის უდაბნოში უნდა განიდევენოს.

მეექვსე დებულება. – „წმინდა“ ისტორიას ის სახელი უნდა დაერქვას, რასაც ის იმსახურებს: *წყეული* ისტორია. სიტყვები: „ღმერთი“, „მხსნელი“, „მაცხოვარი“,

88. შდრ. ესაია წინასწარმეტყველი 59,5 – რედ.

„წმინდანი“ სალანძღავ სიტყვებად, დამნაშავეს და-
მლად უნდა იქნეს გამოყენებული.

მეშვიდე დებულება. – დანარჩენი ზემოთქმულიდან
გამომდინარეობს.

ანტიქრისტე